

Træning kan erstatte operationer

Fejlbehandling:

Hver anden rygoperation burde slet ikke finde sted, vurderer ryglæge fra Give Sygehus, hvor man har halveret antallet af operationer.

AF MARIANNE HARBO

Lægerne er alt for hurtigt ude med kniven, når de ser en patient med ondt i ryggen.

Det mener Gert Brennalt, som er læge på Give sygehus' Rygcenter, og han anslår, at halvdelen af de rygoperationer, som foretages i Danmark, er unødvendige.

»Vi har selv halveret antallet af rygoperationer og tilbyder i stedet bevægelsestræning. Det er jo ikke altid lykken med en operation – tag nu prins Henrik,« siger Gert Brennalt.

»Nogle steder opererer man, så snart man har set en diskusprolaps på et billede. Dermed overser man mange andre årsager til patientens smerter. 40-60 procent af os voksne har en diskusprolaps – bare uden at mærke det. Så når vi pludselig får smerter, kan det skyldes meget andet,« siger Gert Brennalt.

»De hyppigste årsager til rygsmerter er, at patientens bæk ikke er lige lange, eller at bænken har forskubbet sig. Eller at han sidder og synker sammen – eller at han har en infektion, der kræver penicillin.«

Læge Gert Brennalt mener, at alt for mange rygpatienter bliver opereret, og at halvdelen i stedet kunne have glæde af bevægelsestræning. Eksempelvis på en Mastercare bænk som denne, hvor sekretær Carina Fabricius lader sig behandle af Gert Brennalt. Bænken er ny på det danske marked. Foto: Erik Jepsen

Alternativet til en operation er træning. Sommetider på en bænk, der kan vippe ned i hovedenden, så trykket på ryghvirvlerne og de små bruskeplader imellem dem lettes – og til andre tider i et varmtvandsbassin.

»En fordel ved at undgå operation er, at patienten straks kan begynde træningen. Han kan tage hårdere fat, end hvis han havde et

operationssår – og måske træne sideløbende med, at han passer sit arbejde. Han undgår den risiko, der er ved bedøvelse, ligesom der altid er en infektionsrisiko,« siger Gert Brennalt.

På Privathospitalet i Vejle er direktør Hans Lybecker enig i, at mange rygoperationer kan erstattes af træning. Ikke mindst fordi ventetiden på en operation kan gøre pa-

tienten så dårlig, at resultatet af operationen forringes. Men han understreger, at det er vigtigt hurtigt at få skilt de tilfælde ud, der kræver en operation.

»Vi har erkendt, at der er et problem ved, at kirurger tænker utrolig enøjet. I vores rygklinik samarbejder neurokirurger, rheumatologer, smertelæger og psykologer, og vi ender med højst at ope-

rerer hver tiende af klinikens patienter,« fortæller Hans Lybecker.

Hos Amtsrådsforeningen siger næstformand, amtsborgmester Ib Frederiksen (S):

»Jeg tror ikke, at problemet er nyt for landets kirurger, men jeg ville nødig sige, at de opererer for mange. Jeg har hørt, at man allerede har anlagt en mere tøvende hold-

ning,« siger Ib Frederiksen.

Det fremgår imidlertid ikke af Sundhedsstyrelsens tal. I 1978 blev 2.281 danskere opereret for diskusprolaps, mens det i 1993 var 3.078 – altså en stigning på 15 procent. Og hvis man anslår, at hver operation koster omkring 40.000 (tal fra privathospital), kostede de 3.078 operationer samfundet 120 mill. kr.